

Українська органічна продукція – виставка у Верховній Раді

7 липня 2016 р. у сесійному будинку Верховної Ради України відбулась виставка органічної продукції від сільськогосподарських виробників України «ORGANIC MADE IN UKRAINE».

У роботі виставки прийняли участь 45 компаній. Серед них 33 сільськогосподарські виробники, котрі сертифіковані за стандартами органічного виробництва ЄС, постачають продукцію та сировину для внутрішнього та зовнішніх ринків, а також оператори органічного ринку та надавачі послуг.

На виставці були представлені сертифіковані органічні харчові продукти:

- фрукти, овочі, ягоди, зелень та продукція з них;
 - молоко та молочна продукція; сири
 - м'ясна продукція; яйця
 - бакалійна продукція (борошно, крупи, олія);
 - злакові та бобові культури та продукція з них;
 - хліб, хлібобулочні вироби, печиво;
 - соки, варення, солодощі
 - мед та продукція бджільництва;
 - лікарські трави, чаї, спеції, гриби, горіхи;
- тощо.

Україна має великий потенціал виробництва органічних продуктів: здатна забезпечити повний асортимент органічного споживчого кошика для внутрішнього ринку та вагомий внесок в експорт сільськогосподарської продукції. За даними Федерації органічного руху України, в 2015 році статус органічних сертифікованих угідь мала площа понад чотириста тисяч гектарів (410550 га), тобто близько 1% всіх сільськогосподарських земель України. Внутрішній органічний ринок у 2015 році досяг 17 млн. євро. *(Для порівняння: за даними ІФОАМ (Міжнародна Федерація органічних сільськогосподарських рухів) та FiBL (Дослідний інститут органічного сільського господарства, Швейцарія), глобальний органічний ринок у 2014 р. зріс до 43,7 млн. га органічних сільськогосподарських земель і складає 80 млрд. доларів США.)*

Органічне сільське господарство в Україні може стати одним з локомотивів економічного розвитку країни, при цьому зберігаючи та зміцнюючи родючість українських земель та забезпечуючи добробут громадян. Але для успішного руху цього локомотиву потрібна підтримка держави.

Українські виробники органічної сільськогосподарської продукції сподіваються на підтримку влади, перш за все, в наступному:

1. **ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДЕРЖАВИ** в здоров'ї нації: оздоровлення молодого покоління через запровадження органічного харчування у закладах освіти (школах та дитсадках), лікувальних та оздоровчих закладах.
2. **ЗАКОНОДАВЧЕ** врегулювання ринку органічної продукції. Незабаром парламент розглядатиме законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції». Над новим законом працювала робоча група з питань вдосконалення законодавства і нормативно-правових актів у сфері органічного виробництва, до якої увійшли представники міністерства аграрної політики та продовольства та інших міністерств і відомств, а також представники громадських організацій та реальні органічні виробники. До 14 липня триває громадське обговорення представленого законопроекту на сайті Мінагрополітики. Сподіваємось, що парламентарі підтримають ці спільно вироблені пропозиції.

3. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ОРГАНІЧНИХ ВИРОБНИКІВ. Зокрема, підтримка малих виробників через відшкодування вартості сертифікації, надання дотацій протягом перехідного періоду та інші засоби стимулювання виробників.

4. ПІДТРИМКА ТА ПРОСУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ в засобах масової інформації, освітніх та наукових установах, сприяння розвитку науки та освіти.

За даними численних досліджень у світі споживачі органічних харчових продуктів вважають стан свого здоров'я значно кращим, ніж споживачі конвенційної їжі (не органічної). Наприклад, завдяки багаторічному застосуванню програми «Їжа для життя» (включення органічних продуктів до меню шкільної їдальні) в Лондоні відсоток учнів з надмірною вагою знизився з 10% у 2002 році до 2% у 2010 році. Водночас покращились успіхи школярів у навчанні, - позитивно склали іспити 90% випускників, порівняно з 32% у 2002 р. У 2010 році Мішель Обама оголосила про старт у США великої десятирічної державної програми "Let's Move!". Її мета - «здорові діти, зниження відсотку ожиріння, здорова нація», а урядове фінансування - мільярд доларів щорічно. Новий бюджет Данії передбачає фінансування 60% органічних продуктів в їдальнях державних установ.

Дослідження вчених Національного медичного університету імені О.О.Богомольця показало, що харчування на 50% впливає на здоров'я дитини в Україні, поряд з тим лікування на 10%, генетика на 20%, умови життя на 20%.

Такі показники яскраво демонструють, що органічне харчування – це не просто модний тренд, а здоровий спосіб життя, який свідомо обирають уряди багатьох розвинених країн. До органічного руху у світі українські фермери приєднуються семимільними кроками, і вже сьогодні близько двомстам операторам органічного ринку України є що запропонувати для споживачів на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Організатори виставки:

Народний депутат України Ярослав Маркевич,
Асоціація учасників органічного виробництва «БІОЛан Україна»,
Виробник органічної продукції ТОВ ЛИБІДЬ-К,
ГО «Інститут дослідження адаптації законодавства»,
Академія роздрібної торгівлі (Retail Academy).

Подія відбулась за підтримки швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації. Та за фінансової підтримки учасників виставки.

Прес-брифінг, котрий відбувся на передодні виставки «Organic made in Ukraine» в Українському кризовому медіа центрі 6 липня, дивитись за посиланням <http://uacrisis.org/ua/44857-organicmade-in-ukraine>

Фотоальбоми за посиланнями <http://www.ex.ua/704993310278> та

тут <https://picasaweb.google.com/101723320886785627341/6304644764408162433>,

<https://www.facebook.com/tatiana.sitnik.3>.

Експрес-інтерв'ю від учасників та організаторів Виставки «Organic made in Ukraine» у Верховній раді України 7 липня.

Тут піднімаються найгарячіші питання для обговорення, та уваги для Засобів масової інформації та депутатів Верховної Ради України.

Василь Пиндус, МГО Асоціація учасників органічного виробництва «БЮЛан Україна»

- існує надзвичайно велика проблема в Україні. Ми, представники органічного розвитку в Україні не хочемо поставити в протиположність, чи заперечити високотоварне виробництво, яке сьогодні дає валютні надходження до скарбниці держави, яке дає можливість працювати великим товаровиробникам, зміцнюючи свій капітал та нарощуючи виробництво зернових культур, але, на селі сьогодні складаються обставини так, що внаслідок того, що створилися великі холдинги, велика частина людей залишилася без роботи. Тому що не всі є робочі місця в цих холдингах. Це є реальність і це є той факт, на який треба звертати увагу. Як раз органічне виробництво це один із напрямків, який дасть можливість сільським громадам, людям в сільських громадах, створити додаткові робочі місця. Це не означає що треба брати сапу, чи лопату, це означає, що має бути підхід і науковий, і навчальний, і мають створюватись кооперативи в громадах, які будуть займатися тими видами діяльності, завдяки яким будуть створюватись та збуватись органічні продукти. Таким людям потрібна державна підтримка у сфері сертифікації, бо це не просто і не дешево, потрібна підтримка на перехідний період (2-3 роки). Україна може зайняти достойне місце серед інших країн які є лідерами у органічному русі у світі.

Виставка спрямована на те, щоб привернути увагу народних депутатів, що органічний ринок в Україні існує, виробники органічної продукції розвиваються, і знову ж таки, не зважаючи на те, що такої підтримки, як в європейських країнах, наші українські товаровиробники не мають. Але приємно, що в Україні попит на органічну продукцію перевищує її пропозицію.

Тетяна Ситник, «Retail Academy»

- Коли людина, яка прийматиме рішення по законопроекті «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (у вересні; а до 14 липня триває громадське обговорення представленого законопроекту на сайті Мінагрополітики

http://minagro.gov.ua/uk/regulatory?tid_hierachy=341) переконується у необхідності споживати та купувати для своєї сім'ї органічні харчові продукти, тоді вона стає більш чесною з собою та іншими, це має додати впевненості у правильності вибору "за".

Сьогодні від трьох депутатів та інших відвідувачів ВРУ отримувала відгуки: "Ви все правильно робите, ви на правильному шляху, ми вас підтримуємо, ми хочемо споживати органічне українське". Це додає впевненості.

Ми готові до можливості розповісти та заявити "про себе" наступним депутатам ВРУ, які не завітали на нашу Виставку.

Органічне сільське господарство в Україні може стати одним з локомотивів економічного розвитку країни, при цьому зберігаючи та зміцнюючи родючість українських земель та забезпечуючи добробут громадян.

Руда Марта, ГО «Інститут дослідження адаптації законодавства»

- з партнерами проводимо роботу по популяризації ідеї впровадження органічних продуктів у дитяче харчування у дошкільних та шкільних закладах, і ідея потребує свого розвитку та законодавчого врегулювання. Треба внести зміни в законодавство, бо органічна продукція є специфічною в плані закупок, ціна може бути трохи вищою, а термін зберігання органічної сировини та продукції має свої особливості та вимоги, і для цього треба внести цілий ряд змін і треба мати політичну волю, щоб встановити певні квоти. Від Верховної ради залежить законодавче врегулювання. Серед депутатів далеко не всі знають про цю продукцію, про її переваги, а також про те, що потрібно змінити. Краще один раз спробувати, чим десять раз почути, та побачити, тому ми організуємо цю Виставку. Депутати будуть розуміти вагу та роль цього ринку для нашого суспільства та української економіки, для здоров'я людей та екології, це дуже важливий і цінний сектор для того, щоб його розвивати.

Білик Руслан, координатор молочного напрямку, проект «Розвиток органічного ринку в Україні», Дослідний інститут органічного сільського господарства, Швейцарія)

- Україна історично та етнічно підходить до ведення особистих маленьких молочних господарств і ці фермери долають важкі кроки, щоб створити свою маленьку органічну ферму, як це відбувається в інших розвинених країнах, що досить складно в розрізі законодавчої бази в Україні впровадити, втілити в життя. Малі фермери не можуть співпрацювати з великими супермаркетами, не мають великих об'ємів, кількість продукції залежить від сезонних факторів. І одним із варіантів збуту органічної продукції, це створення локальних кошиків від фермерів, напряму, споживачам.

Тетяна Яблонська, ТОВ «ЛИБІДЬ-К», ТМ «Світ Біо»

- Виробники органічної сільськогосподарської продукції сподіваються на:

1. ДОТАЦІЇ на виробництво органічної продукції та під час перехідного періоду до органічного виробництва (3 роки), як це існує в розвинених європейських країнах
2. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДЕРЖАВИ в здоровому молодому поколінні через обов'язкові закупівлі органічної продукції для харчування у школах та дитсадках
3. Чітке, зручне для виробника, ЗАКОНОДАВЧЕ врегулювання ринку органічної продукції.
4. Державну ПІДТРИМКУ ОРГАНІЧНОЇ Сертифікації малих виробників.

Сергій Павловський, ТзОВ "Агро Радехів"

1. Відчуття різні. Всі позитивні. Хто стукає, тому відкривають двері. Це був продуктивний крок в нашій спільній справі.

2. Пропозиції:

Загострюється боротьба за землю. В першу чергу з крупними агрохолдингами, які практикують хижацьке використання землі. Тобто, з максимальним використанням ядо-отрутопрепаратів, з максимальним вмістом пестицидів в продуктах, що виробляються.

Тому, по-перше, на законодавчому рівні надати пріоритет сертифікованим, успішним органічним виробникам у праві на оренду земельних наділів. Можуть бути різні форми. Їх можна обговорювати і прив'язувати до нашого законодавства. Звичайно за умови виконання органічним виробником всіх зобов'язань перед власниками земельних паїв.

Це земля власників земельних паїв, паї померлих громадян, землі запасу. У разі відсутності органічного виробника – земля може надаватися у користування всім іншим формуванням, але законодавча перевага має бути за органічним виробником.

По-друге. В нашій Державі є багато не розпайованих, державних земель. Це в першу чергу землі Аграрної академії наук. В багатьох випадках вони передані в оренду різним агроформуванням і наукова діяльність там вже не ведеться. Ці землі, за певних умов (можна обговорювати) на законодавчому рівні можна передавати пріоритетно органічним виробникам. Створювати там полігони для навчання фахівців, проведення семінарів із технологій вирощування с.-г. культур, продукування насіння придатного для орг. Напряму, тощо.

По-третє. Стимулювання на місцевому рівні. (допомога у відшкодуванні сертифікації, тощо...)

Це сприятиме:

- Наповнення внутрішнього ринку чистою, здоровою продукцією медичних, дитячих закладів, торгівлі.
- Збільшення експорту і надходження валюти в Україну.
- Пропаганді та нагромадження досвіду у вирощування органічної продукції.

Гурбіч Ольга, ТОВ «Фабрика бакалейних продуктів», ТМ Жменька, ТМ Сладов, Київська обл., (виробництво та реалізація органічних круп, рису та тростинного цукру)

- *Що б хотілося донести депутатам, чого не вистачає для розвитку органічного ринку?*

- Необхідно, щоб звернули увагу на те, що зараз дуже популярним і необхідним для людини стає вживання здорової їжі, здорових продуктів. І хотілося б, що б на це звернули увагу, і підтримали розвиток органічних продуктів в Україні.

- *Чим підтримали?*

- Виділення субсидій, зниження податків, що б людям було цікаво займатися органічним землеробством, органічним виробництвом.

Захарченко Павло, Приватне Підприємство «Агроекологія», м. Полтава, (органічне рослинництво, тваринництво, переробка)

- *Яку думку донести до парламентаря?*

- Потрібна допомога органічному сектору у вигляді пільгового оподаткування.

Кирей Олександр, ФОП, ТМ Органічна садиба «Екородина», Київська обл., (органічне рослинництво)

- *Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?*

- Думаю, це вирішальна подія, яка, можливо, зробить якийсь прорив в розвитку органічного руху.

- *Що саме потрібно для прориву?*

- Зміни до органічного закону, підтримка дрібних виробників, впорядкованість напрямків роботи.

- *Законодавчих? Що б ви передали депутатам?*

- В першу чергу законодавчі. Освіта, виховання споживача, це, можливо, справа виробника. Тому що культура споживання органічних продуктів в Україні ще низька, але за цю справу повинен братися виробник, громадські об'єднання. Депутати мають робити свою роботу, - прийняти правильні закони, які влаштовують виробників.

Трофанчук Олег, ТОВ фірма «Каспер», ТМ «ORGANICO», м. Одеса, (виробництво органічних олій):

- *Які потреби для обговорення хочеться підняти саме в стінах ВР, з якими питаннями звернутися?*

- Всі говорять про підтримку вітчизняного виробника. Приєднуюсь, підтримка потрібна.

Як споживачеві хотілося б, що б те, що називається «органікою», нею і було б, щоб не було омані споживача. Іноді ми конкуруємо з таким речами, як псевдоорганіка. Мені ось в одній торговій мережі сказали «ну що ти привіз, органічну олію? Нам схожу в 2 рази дешевше запропонували, ще й знижку дали». Нам це заважає працювати.

Чекаємо на допомогу держави в просуванні українських продуктів, які йдуть на експорт. У лютому ми брали участь у виставці «Біофах 2016» у Німеччині, там великими літерами було написано «УКРАЇНА». Бажано, щоб держава приймала участь у просуванні доброї репутації країни за кордоном. І нам було б легше там приймати участь, представляти Україну.

Стретович Олена, ТОВ «Органік Мілк», ТМ «О», Житомирська обл., (органічне виробництво, переробка молока)

- *Які потреби, побажання хотілось би донести до депутатів?*

- Допомога та підтримка в популяризації та просуванні органічних продуктів на ринку, потрібно якомога більше розповсюджувати інформацію в ЗМІ, навчальних освітніх закладах, серед громадян країни, серед службовців та фахівців, які приймають рішення по харчуванню. Пропонуємо займатися оздоровленням нашого молодого покоління через здорове харчування.

Карацюба Світлана, Приватна агрофірма «Тарасівка», Чернігівська обл., (виробництво та переробка молока та вирощування органічної городини)

- *Щоб хотіли донести депутатам?*

- Дуже прикро, що по телебаченню багато рекламують таблетки, це говорить про не здорову націю. Прикро, що рекламуються фармацевтичні препарати, а не органічні продукти, які є, по своїй суті, здоровими. У дрібних та середніх сертифікованих виробників органічних продуктів немає коштів, щоб сплатити рекламу на телебаченні. Це держава має робити рекламу здорової їжі.

По-друге, харчування дітей, особливо у дитячих дошкільних, шкільних закладах, дитячих будинках, має бути, в обов'язковому порядку, з органічних продуктів, сировини. Я колись працювала у гуманітарній сфері, буда заступником керівника відділу з гуманітарних питань. Тому не з чужих вуст знаю, що їжа, якою кормлять дітей, по якості, за фактом, ні яким критеріям не відповідає, це страх та сум від того, чим годують дітей у цих закладах. А закупівельні ціни!?

Треба в школах давати якісне молоко. Освітняти ще два роки тому в один голос нам казали, що в нас, органічних виробників, дорого! Так і виходить, що по їхнім закупівельним цінам не органічне молоко іде за 15-18 гривень, а ми зараз готові постачати органічне сертифіковане молоко, місцевого виробництва, за 8-10 грн (два токи тому пропонували за 5-7 гривень за літр)! Не розказуйте нам, що дорого! Вийдіть з кабінетів до нас, щоб пересвідчитися! Є маса усяких перепон щоб правильний органічний виробник почав постачати сировину та готову продукцію у систему дитячого харчування. Те, що дається дітям зараз, - в десятки разів втрачає якість, поки пройде процес переробки/поставки, також в десятки разів робиться націнка. Це теж держава має врегулювати.

Для мене і таких, як я, невеликих сільгоспвиробників органічної продукції, це як чемодан без ручки, - шкода викинути, та важко нести, зараз нас змушують бути місіонерами.

Ми сподіваємось на підтримку у вигляді відшкодування вартості сертифікації, дотації у перехідний період. Наприклад, у Чернігівській області 2 роки тому було прийнято програму підтримки розвитку органічного виробництва, саме по відшкодуванню вартості сертифікації, але вона не запрацювала.

Валентина Сабельнікова, Фермерське господарство «Organic Villa», Черкаська обл., (вирощування органічних овочів, зелені та ягід).

- *Які почуття, перебуваючи в ВРУ? Чи відрізняється виставка від інших, вуличних виставок?*
- Я задоволена, це перше і головне. Задоволена тим, що є інтерес до органічних продуктів і сьогодні цілий день, ось скільки ми тут працюємо, ми дивуємо людей. Ви ж розумієте, що людей заможних, багатих, які досягли вищих ешелонів влади, здивувати неможливо, їх нічим здивувати. І коли я бачу здивування в очах, для мене це найвища похвала, це вищий пілотаж, я хочу ще більше і ще краще зробити.
- *Які є звернення, побажання, що б ви хотіли донести депутатам?*
- Все що я хотіла донести, я донесла. Я побачила в очах відгук душі. Я впевнена на 100%, що після цієї Виставки підуть законопроекти, зрушиться цей лід і все у нас буде добре, і Україна буде виробляти якісні органічні продукти, в першу чергу для дітей.

Сафонов Микола, ТОВ «Фірма ДІАМАНТ Лтд», ТМ «Козуб», м. Полтава, (органічні крупи та органічні пластівці миттевого приготування):

- *Які очікування від проведення Виставки у Верховній раді?*
- Є надія, що щось переключиться. Не знаю де, може бути і у нас теж. І сподіваємося, що у законодавців у тому числі. Що б більше побачили, зрозуміли що таке справжні органічні продукти, що ринок в Україні існує, і що ті закони, які обговорюються, приймаються, це не що щось фантастичне, це ось воно, тут.

Комаровський Святослав, Фермерське господарство «Фільварок-КЗ», Львівська обл., (органічна продукція рослинництва і тваринництва)

- *Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?*
- Приємні, незвичні, перший раз тут.
- *Які надії, сподівання?*
- Народні депутати, з ким спілкуємось, більше дізнаються про наш продукт, взагалі про органічний ринок України. Це дасть поштовх для більшого розвитку в Україні. Очікуємо збільшення обсягу продажів, закупок органічного продукту.
- *Які очікування від народних обранців?*
- Можливо, нам, виробникам органічної продукції будуть, так би мовити, надавати зелене світло. Можливо, будуть більш інтенсивно приймати закони та нормативні акти, які будуть полегшувати нам вдосконалювати нашу роботу.

Мельник Віктор, ФОП, Вінницька обл., (органічне рослинництво)

- *Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?*
- На перший погляд нічого особливого, зацікавленість від декілька депутатів, які прийшли на виставку.
- *Які потреби, проблеми, що би хотілося їм донести?*
- Щоб вони допомогли тим людям, які створили вже своє органічне господарство, які хочуть працювати. Допомога у відшкодуванні витрат на сертифікацію. Також бажана підтримка у перехідний період, організувати збут органічної продукції, популяризація.

Голубєва Марина, ПАТ «Етнопродукт», Чернігівська обл., (виробництво органічних молочних продуктів, м'ясних та ковбасних виробів)

- *Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?*
- Незабутні, тут чудова атмосфера, органічна продукція, багато контактів.
- *Які питання хотілось би донести до депутатів та їх помічників, які є потреби ринку?*
- Перш за все, органічне виробництво, це крок вперед. Органічні продукти більш корисні, цінні, і їх треба споживати, так як це добре впливає на організм людини, здоров'я, розумову діяльність.
- *Що депутати мають зробити?*
- Підтримувати органічний ринок, підтримувати вітчизняних виробників.

Зубань Світлана, ТОВ «Формула життя плюс», ТМ «LiQberry», Київська обл., (продукти функціональні харчові, органічні)

- *Яке у вас є звернення до депутатів?*
- Українці гідні харчуватися справжніми органічними продуктами, а не тим, що продається в наших магазинах.

Яремчук Тетяна, Фермерське господарство «Соломея», Львівська обл., (органічне рослинництво і тваринництво)

- *Скажіть, будь ласка, про ваші відчуття від того, що відбувається сьогодні*

- Дуже рада, що ми пригощаємо таких поважних гостей, і сподіваюсь, що буде взаємовіддача від них, може будуть в Україні такі закони, щоб нам було легше працювати
- А крім закону є ще потреби, які ми можемо анонсувати депутатам?
- Дуже хочеться допомогу (компенсацію) за сертифікацію. Зараз я стикнулась з такою проблемою, хочемо взяти в оренду старий колгосп, приміщення викупили, а землю взяти в оренду, - вона коштує так само як комерційна земля у Києві, це мені податок в рік треба заплатити за 10 га по 350 грн/га. Якось би розмежували, що моя комерційна земля, в далекому селі, це не такі ж комерційні прибутки, як від землі під Києвом. Нажаль, колгоспний двір вважається комерційною землею.

Коваленко Тетяна, Торгова фірма «Рудь», представник Житомирського маслозаводу, ТМ «Рудь», м. Київ, (органічне морозиво)

- Які у вас відчуття від сьогоднішньої Виставки? У вас тут ажіотаж і постійна черга :)

- Так, по-перше, ми єдині в Україні випускаємо органічне морозиво, надали його на дегустації, і в зв'язку з ажіотажем в залі, це затребуваний продукт ☺. По-друге, це новинка, багато хто знає ТМ «Рудь», але мало хто знає, що у 2015 році ми почали випускати органічне морозиво, для багатьох це велике здивування. Задають різні питання, наприклад: який відсоток жирів, які стабілізатори, багато провокаційних питань. Багато людей на цій виставці вперше відкрили для себе смак справжнього органічного морозива, тому що не кожна людина в супермаркеті, дивлячись на новинку, вирішується купити.

Багато хто запитує за ціни в супермаркетах, очікуючи, що це дуже висока ціна, але коли ми говоримо, що відпускаємо до 10 гривень, торговельна мережа робить свою націнку, тому в магазинах морозиво може коштувати від 12 до 20 гривень. У зв'язку з цим, маємо ажіотаж біля холодильника з органічним морозивом «Рудь». Багато повертаються зі своїм стаканчиком за добавкою, за «смаком дитинства».

- Чи є щось, що ви хочете донести депутатам? Які є побажання?

- Для нас проблемою є нестача органічних молочних ферм, які б, на протязі року, поставляли органічне молоко в потрібній кількості для переробки. Є певний час, коли надої молока менше, і це впливає на плани виробництва. Думаю, депутати можуть посприяти розвитку молочних органічних ферм в Україні. Коли до мене підходять і кажуть, що 12 гривень за пачку морозива це дорого, при пенсії в 1,5 тисячі гривень, то очевидно, що не кожній людині по кишені може бути органічна продукція. Рівень доходу людини може не дозволити щодня купувати органічні продукти. Може депутати могли б вплинути і на доступність органічного продукту для всіх верств населення? А якість органічного морозива ми гарантуємо.

Васянович Віталій, Селянське фермерське господарство «ВЕС», Житомирська обл., (сертифіковане органічне тепличне господарство, Овочівництво, починаємо розвивати козівництво).

- Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?

- Хороша компанія зібралася серед виробників, багато знайомих друзів. Гості, які прийшли на виставку привітні, багатьом подобається чим ми займаємося, бажать успіхів, пробують продукцію.

- Щоб ви хотіли донести до цих самих депутатів, на що їм потрібно звернути увагу?

- Щоб вони не забували про сільське господарство. Щоб думали не про транснаціональні корпорації, а про мале фермерство в Україні. Особливо обіцяли депутати, що зручний для селян Закон про сімейне фермерське господарство вступить в силу найближчим часом.

- Якась специфічна підтримка для органічних виробників потрібна?

- Так, потрібна. Важко бути у перехідному, до органічного виробництва, періоді (2-3 роки), тому що продукція ще не органічна, а затрати несуться більші. В деяких країнах держава компенсує витрати на сертифікацію.

Мисник Микола, Фермерське Садівниче Господарство «Золотий Пармен», Чернігівська обл., (виробництво органічних соків прямого віджиму, вирощування органічних зернових)

- Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?

- Різні. Була мета, щоб більше депутатів нас побачили, поговорили, почули і перейнялися нашими справами, питанням просування нашого продукту. Але більшість депутатів (на другому поверсі) зайняті справами, а по виставці ходять більше помічники та відвідувачі. Добре, що з частиною депутатів нам вдалося поспілкуватись, думаю, в певних питаннях ми спільну мову знайдемо.

- Якісь проблеми, побажання ви їм озвучували вже?

- Озвучували, наприклад, ми дегустували свій сік. Всім депутатам, які спробували, він подобається, я їм наголошував: «а ми можемо, якимсь чином, гуртом, зробити, щоб цей ОРГАНІЧНИЙ СІК пили діти у школах, садках, або хоч у школах-інтернатах, де діти обділені батьківською увагою?» . Прямої відповіді бути не може, тому що є встановлені правила, але видно, що люди цим переймаються і розуміють, що це треба робити, а як та коли це справа інша. Тому що з однієї сторони держава бідна, з іншої, - дуже корумпована, відповідно, гроші якісь ходять, але не доходять ні до дітей, ні до хворих, ні до тих, до кого мали б дійти. Я думаю, це питання часу.

Костів Богдан, Фермерське Господарство Костіва Р. П., Львівська обл., (органічне рослинництво)

- *Якісь звернення, побажання ви депутатам озвучували вже?*

- Бажано відшкодування за сертифікацію, доплати за інновації, наукові дослідження для зеленого виробництва. Наприклад, законодавство забороняє палити соломі та стерню, але всі палять, бо штраф малий, - потрібно заборонити, бажано впровадити використання органічних технологій у сільському господарстві по всій країні. Мають штрафувати за знищення, або зменшення родючості земель, (за монокультури без сівозмін на великих площах), недотримання правильно підібраних культур для сівозмін, тощо.

Для покращення збуту сертифікованої органічної продукції бажано робити соціальну рекламу для підтримки органічного сільського господарства, потрібна підтримка внутрішнього органічного продукту.

Олена Березовська, Спілка виробників органічних сертифікованих продуктів «Органічна Україна», м. Київ

- *Які відчуття від перебування на виставці «Organic made in Ukraine» у ВР?*

- На одному із останніх засідань в нас, учасників органічного ринку, запитували, «Якими числовими характеристиками можна оцінити органічний продукт?». І один із висновків після дискусії було емоційним, - показник емоцій, його не можна виміряти, але, тим не менше, він очевидно більший. І от мої особисті почуття від знаходження в Верховній раді - це таки підвищений емоційний статус органічних продуктів, тому що сьогодні нас, гравців органічного ринку, дуже багато, і ми, знаходячись в цьому приміщенні, самі для себе підвищили емоційний статус. І це очевидно.

Зараз відбувається громадське обговорення органічного закону - проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції", який офіційно знаходиться на обговоренні з 14.06-2016 по 14.07.2016 за посиланням

http://minagro.gov.ua/uk/regulatory?tid_hierachy=341.

Даний захід відбувся за підтримки швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації. Та за фінансової підтримки учасників та операторів органічного ринку в Україні.

Контакти організаторів Виставки «Organic made in Ukraine»:

Тетяна Ситник, експерт з розвитку органічного ринку в Україні, керівник Retail Academy

+38 063 338 3939, topmanager09@gmail.com, <https://www.facebook.com/tatiana.sitnik.3>, www.antre.kiev.ua

Тетяна Яблонська, засновник органічного господарства ТОВ «ЛИБІДЬ-К», ТМ «Світ Біо»

+38 050 3119325, Organic_farm@ukr.net, <https://www.facebook.com/svitbio2009>

Ірина Купчук, помічник-консультант народного депутата України Ярослава Маркевича

+38 093 002 9774, iryna.kupchuk@gmail.com

Світлана Горбань, директор ТОВ «Центр підтримки органічного виробництва», викладач Іллінецького державного аграрного коледжу, +38 067 430 8253, illintsi@biolan.org.ua, <http://www.biolan.org.ua>

Марта Руда, експерт з питань наближення законодавства України до права ЄС у сфері довілля ГО "Інститут дослідження адаптації законодавства"

+38 050 402 6686, martysya.r@gmail.com

Катерина Шор, менеджер проектів Міжнародної благодійної організації "Інформаційний центр "Зелене досьє", www.dossier.org.ua, координатор національного павільйону України на БіоФах

+38 067 440 5937, kateryna.shor@gmail.com